

Maatregel natuurherstel

Plaggen van heide

In een heidegebied leven allerlei bijzondere planten en dieren. Neerslag van stikstof maakt de bodem erg zuur. Als we hier niets aan doen, verdwijnen de planten en dieren en verandert heide uiteindelijk in bos. Door stukken bodem te plaggen, gaan we ophoping van stikstof tegen en krijgen jonge heideplanten weer ruimte om te groeien. Zo blijft de heide open, gevarieerd en gezond.

Wat gaan we doen?

- Als we gaan plaggen verwijderen we de bovenste grondlaag (5 à 10 cm) met begroeiing
- We maken open, zanderige plekken in het landschap
- Meestal plaggen we met een machine

Waarom doen we dat?

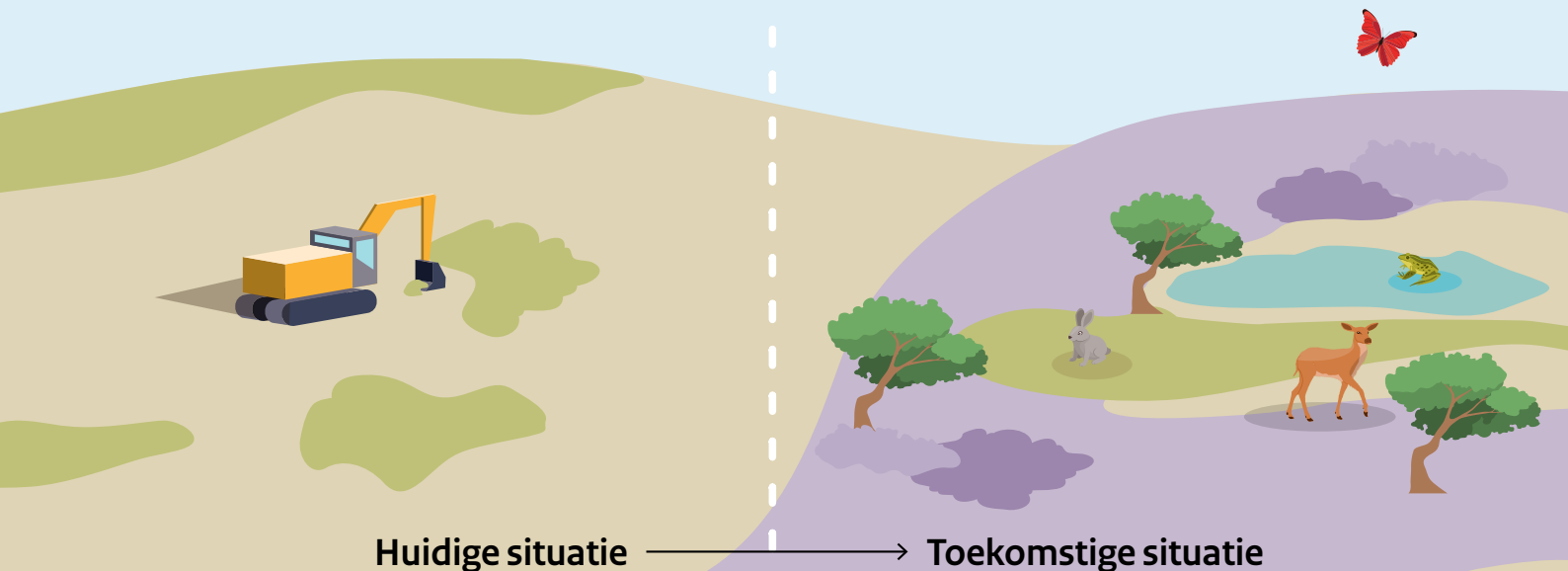
Als natuurbeheerders geen maatregelen nemen, verandert de heide geleidelijk aan in bos. Er zit veel stikstof in de lucht die neerslaat op de bodem. Hierdoor verzuurt de bodem en verdwijnen heideplanten zoals struikhei, jeneverbes en brem. Met plaggen gaan we de ophoping van stikstof tegen. Door kleine stukjes te plaggen ontstaat er een mozaïek van verschillende planten. Op de kale grond krijgen pioniersplanten kans om te groeien. Soms plaggen we om de bodem dichterbij het grondwater te brengen. De bodem blijft natter, daar profiteren verschillende plant- en diersoorten van.

Hoe doen we dat?

Met plaggen schraap je op kleine stukken grond de bovenste laag van de bodem. Meestal zo'n 5 tot 10 centimeter. Zo haal je opgehoopte stikstof en plantenresten weg. Een nadeel van plaggen is dat je ook wat van het bodemleven afvoert. Daarom kijken we goed waar het echt nodig is. Plaggen is altijd onderdeel van meerdere natuurbeheermaatregelen. Bijvoorbeeld samen met begrazen, maaien, chopperen (het verwijderen van de vegetatie en een deel van de bovenste humuslaag), aanplanten en het toevoegen van steenmeel als bodemverbeteraar.

Resultaat?

Een open en gevarieerde heide, rijk aan leven. Afwisseling van zandige plekken, kruidige stukken, open en juist beschutte plekken, heideakkerijtjes, jeneverbesstruwelen, vennen en bos maken dit gebied een thuis voor bijzondere planten en dieren.

Deze maatregel is mede mogelijk door financiële bijdragen uit het Programma Natuur. Het Rijk, de provincies en terrein beherende natuurorganisaties werken in dit programma samen aan natuurherstel en -beheer in Nederlandse natuurgebieden. Want gezonde, veerkrachtige natuur is onze partner in de uitdagingen waar we voor staan. Zorgen wij voor natuur, dan zorgt natuur voor ons.

 Sterker met natuur

